

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.1. Kupnja

Muzej je za umjetničku zbirku kupio dvije fotografije Damjana Nenadića iz izložbe „Matica“ održane u Galeriji Juraj Plančić. Za zbirku građanskog života otkupljeno je od antikvara Joška Jurića iz Staroga Grada 8 predmeta (19. st.) koji su pripadali starogradskim obiteljima i to: dvije staklene i jedna keramička čaša, dvije staklene posudice, jedan stakleni bocun, drveno raspelo i secesijska vaza.

Od antikvara Drage Markovića iz Zagreba otkupljeno je za zbirku starih razglednica 5 starih razglednica Staroga Grada, a za zbirku raritetnih knjiga 4 raritetnih knjiga i časopisa tematski ili autorski vezanih uz otok Hvar. Od antikvarijata Studio iz Zagreba otkupljeno je za zbirku raritetnih knjiga 4 tematski ili autorski vezane uz Stari Grad.

1.2. Terensko istraživanje

Arheološka istraživanja

VRT U HVARU, PREDIO GRODA, zaštitno arheološko istraživanje

Voditelj istraživanja: Ana Kordić Galić

Trajanje istraživanja: 08. 03. – 12. 03. 2010.

Muzej Staroga Grada u razdoblju od 08. 03 do 12. 03 2010. izvršio je zaštitna arheološka istraživanja u Hvaru, predio Groda na č. 248 ko. Hvar, unutar zaštićene Urbanističke cjeline Hvar (RTS 540) (nadzor: Konzervatorski odjel u Splitu, financiranje: investitor).

Arheološko istraživanje provedeno je zbog prenamjene prostora vrta u ugostiteljski objekt. Zbog temeljenja novog objekta bio je nužan iskop do dubine cca 3m u smjeru sjever – jug. Profil iskopa i pregled iskopane zemlje pokazali su sterilnost svih utvrđenih slojeva.

Uz sjeverni i južni zid iskopane su sonde dimenzija S1 2.54 x 1.60 m, sjeverna i S2 2.60 x 1.65 m, južna. U obje sonde ponavljaju se isti slojevi kao i u iskopu. Iskopane su do dubine od 0.67m. Pokretnih nalaza nije bilo.

Potrebe za opsežnijim arheološkim radovima nije bilo budući da nisu pronađeni nikakvi pokretni nalazi ni ostatci arhitekture.

CRKVA SV. IVANA - REMETE VRT, zaštitno arheološko istraživanje

Voditelj istraživanja: Sara Popović
Trajanje istraživanja: 19. travnja 2010. – 30. svibnja 2010.
srpanj, kolovoz 2010.

U travnju 2010. godine započela su nova zaštitna arheološka istraživanja u Remete vrtu koja je izvršio Muzej Staroga Grada. Financijska sredstva za nastavak sanacije postojećeg iskopa uz zapadni zid Remete kuće te izradu dokumentacije osigurana su od strane Ministarstva kulture RH, Županije Splitsko-dalmatinske i Grada Staroga Grada .

Potrebne dozvole izdao je Konzervatorski odjel u Splitu pri Ministarstvu kulture.

Stručna ekipa prve kampanje u travnju i svibnju bila je sastavljena od šest arheologa. Iskopavanje je vodila Sara Popović, dipl. arheologinja, kustos u Muzeju Staroga Grada. U istraživanjima su sudjelovale Andrea Devlahović, dipl. arheologinja i Barbara Olujić, apsolvantica arheologije na FF u Zadru. Dr. sc. Branko Kirigin iz Arheološkog muzeja u Splitu, Darja Grosman, dipl. arheologinja (koja se pridružila na dva tjedna) i dr. sc. Božidar Slapšak (tjedan dana) djelatnici Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta u Ljubljani su volontirali. Na terenu je radilo u prosjeku 6 fizičkih radnika dnevno.

Stručna ekipa druge kampanje u srpnju i kolovozu bila je sastavljena od dva arheologa. Iskopavanje je vodila Sara Popović, dipl. arheologinja, kustos u Muzeju Staroga Grada. U istraživanjima je sudjelovala Barbara Olujić, apsolvantica arheologije na FF u Zadru. Na terenu su radila u prosjeku 2 fizička radnika dnevno.

Istraživanje se odvijalo pod nadzorom stručnjaka Konzervatorskog odjela u Splitu dipl. arheologa Saše Denegrija.

REZULTATI ISKOPAVANJA

(ZA POLOŽAJ ISTRAŽENIH PODRUČJA POGLEDAJ PRILOG 1)

REZULTATI ISKOPAVANJA KOMPLEKSA D

Sami II ugao parcele Remete vrta bio je zahvaćen istraživanjima 2009. godine kojima se pokušao naći adekvatan smještaj za septičku jamu Remete kuće. Tom prilikom, na ovom najnižem prostoru vrta, živac se pojavio vrlo brzo, te se zaključilo da su ovdje očuvani samo slojevi koji su prethodili gradnji grčkog bedema, dok su ostali odstranjeni iskopavanjima konzervatorskog Zavoda 90.-ih godina. U kompleksu D pojavio se temelj kamene strukture koja je očito prethodila gradnji bedema. Da bi ustanovili točan njen odnos sa zidom 3 (problematika objašnjena u izvještaju iz travnja 2009.) koji čini vanjsko lice bedema, iskop je

proširen (sl.1). Ustanovili smo postojanje arhitekture koja svojim pružanjem negira i položaj bedema i položaj zida u kompleksu L. Da bi u potpunosti mogli razumjeti ovaj horizont gradnje iskop će biti potrebno proširiti. U ovoj kampanji smo zaustavili istraživanja, dokumentirali i ucrtali svu arhitekturu, prekrili ju geotekstilom i zatrpali. Da bi mogli izraditi projekt prezentacije cjelokupnog lokaliteta bit će potrebno odgovoriti što se točno zbivalo na prostoru samog ugla grčkog grada Farosa. Ovaj prostor smo predvidjeli istražiti prvim sljedećim kampanjama, dok smo za ovu godinu usmjerili radove na uređenje kompleksa L.

Dok smo vršili iskope na kompleksu L testirali smo moguća rješenja za sprečavanje rasta trave u zemljanoj ispuni bedema. Travu smo izgulili s dijela bedema i zasuli ga s debelim slojem piljevine i mljevene kore (sl. 2 i 3). Trava je počela ipak rasti nakon mjesec dana, no možda je greška bila u miješanju više različitih vrsta drveća.

REZULTATI ISKOPAVANJA KOMPLEKSA L

Kampanja u travnju i svibnju imala je zadatak nastaviti istraživanja otvorenog iskopa s vanjske strane zapadnog zida Remete kuće radi sanacije vlage u kući. Nakon iskopavanja u srpnju 2009. godine kojim se odstranio dio zemlje koji je ležao na grčkom bunaru, preostao je prostor od 4 kvadratna metra do ograde parcele (sl.4). Ta zemlja je bila naslonjena na zid Remete kuće i bila je uzrok vlaženja zida s unutrašnje strane. Zemlja je odstranjena do ravnine gornjeg reda bunara što je ujedno i dno temelja same kuće.

Paralelno s grčkim bunarom, uz sami rub parcele otkrio se nastavak unutrašnjeg lica južnog bedema grada Farosa (sl.5), a koji je u unutrašnjosti kuće prezentiran i može se vidjeti u 5 redova.

Neophodan zahvat učvršćenja substrukcije ceste koja prolazi uz rub parcele, odlučili smo izvesti djelomičnom rekonstrukcijom samog bedema. Za to je korišteno nekoliko kamenih blokova pronađenih u ovim iskopavanjima, a koji su pali s bedema. Ostali blokovi su također originalni blokovi koji su pronađeni u ranijim istraživanjima lokaliteta. Rekonstrukcija je napravljena u srpnju, a izveli su je radnici tvrtke „Građevinar d.o.o.“ (sl.6).

U srpnju je nastavljena sanacija ovog iskopa u čijem je sjevernom profilu bila ogoljena stranica recentnog bunara nekadašnje električne centrale (sl.7). Budući da se zemlja oko njega urušavala bilo je potrebno odstraniti bunar. Otkopavanjem ostatka zemlje između recentnog bunara i Remete kuće dobio se prostor za učvršćivanje temelja kuće što je bila preporuka ovlaštenog statičara.

Arheološka istraživanja u srpnju i kolovozu bila su usmjerena na iskopavanje malog volumena zemlje uz sami recentni bunar (sl.10). Rezultirala su saznanjem o stratigrafskom nizu (sl.8) od paljevinskih slojeva domorodnog stanovništva, preko grčkih i rimskih slojeva, horizonta srednjovjekovnog groblja (sl.9) do ulice koja datira do u kasni srednji vijek. Ovo je jedini prostor na cijelom Remete vrtu gdje taj zapis nije odstranjen, a dio, koji danas čini prijelaz između temelja električne centrale i stepeništa Remete kuće, ostavljen je za neka buduća istraživanja.

Saznanja o stratigrafiji koja su dobivena na sjevernom profilu iskopa razjasnila su vremenski slijed gradnje grčkog bunara. Sada će biti jednostavnije izvršiti iskopavanja oko te građevine kada su jasnije faze njenog funkcioniranja, a što će biti nužno izvršiti radi dovršetka sanacije temelja Remete kuće i konzervacije samog bunara. U ovoj kampanji su se djelomično rekonstruirala tri reda bunara, do prve hodne razine (sl.11). Iskop je potrebno ograditi.

REZULTATI ISKOPAVANJA KOMPLEKSA P

Sa sjeverne strane prijelaza između temelja električne centrale i stepeništa Remete kuće, nalazio se još jedan erodirani profil. On se pruža sa zapadne strane ruševine ogradnog zida koji je nekoć dijelio ovu parcelu na dva dijela. Na ovom prostoru je nivo zemlje bio znatno viši nego istočno od zida. U travnju i svibnju smo ga očistili da bi dokumentirali stratigrafiju i napravili pokos koji će držati zemlju od daljnje erozije (sl.12).

Uz vanjsko lice treće apside ranokršćanskog kompleksa naišli smo na dva srednjovjekovna groba. Jedan se samo parcijalno nazire pod betonskim temeljem centrale, dok je drugi gotovo u cijelosti očuvan (fali samo sz blok kamene konstrukcije groba koji je očigledno odstranjen pri istraživanju apside) (sl.13). Odlučili smo grob istražiti i dokumentirati, te vratiti poklopnice. Zaustavili smo iskopavanja na ovom nivou radi prezentacije groba koji predstavlja horizont srednjovjekovnog groblja uz crkvu sv. Ivana i sv. Marije. Skelet je poslan u Antropološki institut na analizu, nakon čega će biti izvršena i c¹⁴ analiza u Institutu Ruđer Bošković. S druge strane otkrivenog kasnoantičkog zida na puno većoj dubini pronađen je parcijalno sačuvan grob, čiji su ostaci također poslani na iste analize. Zanimljiv je nalaz ulomak ranokršćanske kamene plastike (sl.14) koja je bila u tercijarnoj upotrebi kao dio kamene konstrukcije ovog groba.

Ovom prilikom je od erozije očišćen i zemljanim pokosom učvršćen i profil (sl.15) sjeverno od crkve sv. Ivana, koji se pružao uz ostatke zidova sakristije iz 17. stoljeća.

ZAVRŠNI GRAĐEVINSKI RADOVI

Nakon zaštitnih arheoloških istraživanja tvrtka „Građevinar d.o.o.“ je u rujnu 2010. godine izvela najnužnije građevinske radove da bi se lokalitet mogao koristiti: učvršćivanje temelja Remete kuće, ravnanje betonskog platoa s pristupnom rampom, izgradnja prilaza stepeništu Remete kuće (koji se sastoji od dva kamena parapetna zidića i popločenja od starih cigli).

VRT U STAROME GRADU (VRT BAJIĆ, č.. z. 3274/4/5/6), zaštitno arheološko istraživanje

Voditelj istraživanja: Sara Popović

Trajanje istraživanja: 15. 10. – 13. 11. 2010.

U Starome Gradu su propisane mjere zaštite koje se odnose i na gradnju svakog novog objekta ili adaptaciju starog, a za koji je iz bilo kojih razloga potrebno vršiti iskope. U većini slučajeva, zavisno od radova predviđenih projektom, od nadležnog Konzervatorskog odjela u Splitu pri Ministarstvu kulture, propisuje se obavezan arheološki nadzor ili zaštitno arheološko istraživanje. Zakonski je regulirano da troškove tih arheoloških radova snose investitori, koji su u većini slučajeva u Starome Gradu privatni vlasnici objekata, odnosno sami građani. Ovo istraživanje financirao je investitor – obitelj Bajić.

Jedan od većih problema grada, koji izravno utječe i na arheologiju, jest nedovršena gradska kanalizacija. Iz tog razloga za nove objekte potrebno je učiniti iskop za smještaj rezervoara za otpadne vode odnosno septičku jamu. Tada je obavezno izvršiti zaštitno arheološko istraživanje tog prostora. Upravo takva situacija bila je na čestici 3274.

Na ovoj parceli su srušena dva stara manja objekta na mjestu kojih će biti izgrađena nova prizemna kuća. Budući da će pod nove kuće biti viši od postojećih temelja, na tom prostoru nije bilo potrebe za arheološkim istraživanjem, već samo u području vrta gdje se trebao osigurati smještaj za septičku jamu. Za obavljanje tog posla vlasnici kuće su sklopili ugovor s Muzejom Staroga Grada, a potrebne dozvole izdao je Konzervatorski odjel u Splitu.

Položaj koji je bio predviđen za iskop veličine 3x4,5 metara, na parceli 3274, izuzetno je zanimljiv. Budući da je nacrt svih otkopanih struktura na Remete vrtu georeferenciran, nakon ucrtavanja položaja budućeg iskopa, shvatili smo da se on nalazi točno na pretpostavljenom pravcu pružanja grčke ulice.

Naime, u Remete vrtu, smjerom sjever-jug, uzduž zapadnog dijela parcele, pruža se grčka ulica. Zapadno od nje je ranokršćanski kompleks, a istočno arhitektura grčkog i rimskog razdoblja. Dužinom ulice se pružao zid koji je dijelio parcelu Remete vrta na dva dijela, što se može vidjeti na austrijskom katastru. On je za vrijeme starijih istraživanja srušen, ali je ostao još jedan njegov red. Taj red smo u gotovo cijeloj dužini odstranili u travnju 2009. godine, te se ispod njega pokazao kanal koji se pružao sredinom grčke ulice. Ulica je građena između dva zida. Popločana je nepravilnim kamenim pločama koje su na nekim mjestima bolje

sačuvane, a na nekim ih uopće nema. Kanal koji ide sredinom ulice građen je tako da obrađen dio kamenih blokova čini njegova lica. Nakon što je iscrtana nacrtana dokumentacija uočili smo da je zid koji drži istočnu stranu ulice nastavak zida koji se nalazi unutar Remete kuće. U prilog ide i to što su građeni na isti način. Istočno lice zida se sastoji od manjih pravilnih blokova, a zapadno od većih blokova. Na zidu je sagrađena kasnoantička konstrukcija od koje se sačuvao samo jedan red. To pokazuje kako su se isti pravci grada sačuvali i u to vrijeme.

Na čest. zem. 3274, nakon što je strojnim iskopom odstranjen sloj humusne zemlje debeo 85 - 90 cm, pokazali su se prvi intaktni arheološki slojevi. Na zapadnom dijelu sonde pokazao se crveni glinasti sloj, u kojem se sa sjeverne strane ocrtavala jama zapunjena gotovo crnom zemljom. Nakon što je ova recentna jama ispražnjena, u kojoj se našlo nešto kostiju i jedan rog, postalo je jasno da se jama nalazi na mjestu gdje nedostaje jedan blok kamenog zida koji se pruža pravcem istok-zapad. Odstranivši sloj crvene glinaste zemlje, koji je bio pun grčkih crjepova i očigledno predstavljao vrijeme rušenja objekta ili nivelacije nakon rušenja, pojavili su se ostaci 5 zidova.

Na prvi pogled činilo se da je riječ o dvije manje prostorije, no odstranjivanjem daljnje stratigrafije postalo je jasno da je riječ o 3 zida koji su građeni u različito vrijeme. Nakon detaljne dokumentacije odstranili smo zid koji se pružao sredinom iskopa, jer su svi slojevi vezani za njega odstranjeni te je on ostao stajati na zemljanom postamentu. Pokazalo se da je ispod njega stratigrafija postala dio jedne cjeline i ubrzo se naišlo na podnicu starijeg objekta. U ovim slojevima pronašlo se više čitavog, sitnog brončanog novca, po kojem će se nakon čišćenja moći datirati ovi slojevi. Ispod podnice nalazio se sloj paljevine i zapečene zemlje. Rušenje se možda može vezati za zid koji se sada pokazao uz istočni rub iskopa.

Ovaj zid, koji se pruža pravcem sjever-jug poklapa se sa istočnim zidom ulice na Remete vrtu i za razliku od drugih zidova oko njega građen je od pravilnih blokova i bez umetnutih crjepova u središnjoj ispuni, kojih je mnogo u slučaju ostalih zidova. Slojevi paljevine uz njega možda su prvi dokazi rušenja grada u vrijeme Demetrija Farskog. Na žalost, budući da su kiše bile obilne, te se razina mora dizala, na lokalitetu su se počele dizati podzemne vode te je iskopavanje moralo biti prekinuto.

STAROGRADSKI ZALJEV – LUKA ANTIČKOG PHAROSA,

Voditelj istraživanja: Irena Radić Rossi, Sveučilište u Zadru

Trajanje istraživanja: 29. travnja – 2. svibnja 2010.

Ekipa: Aldo Čavić, Muzej Staroga Grada, stručni voditelj programa
Irena Radić Rossi, Sveučilište u Zadru, voditelj stručnog očevida
Ranko Frka, KPA Adria - Kraljevica, podmorski fotograf
Miran Erič, Centar za preventivnu arheologiju, Ljubljana, dokumentarist
Tonči Dulčić, Stari Grad, ronilac

Financiranje: Ministarstvo kulture RH

SITUACIJA

Starogradski zaljev najdublji je zaljev otoka Hvara, smješten na njegovoj sjeverozapadnoj strani. U dnu zaljeva u doba grčke kolonizacije osnovana je kolonija *Pharos* čija se dinamična prošlost morala odraziti i u podmorju.

Višegodišnjim istraživanjima otkriveni su ostatci grčke kolonije, koji su dijelom konzervirani i prezentirani. Arheološka istraživanja na kopnu još su u tijeku, dok su podmorska arheološka istraživanja gotovo u potpunosti izostala.

Uzimajući u obzir geografske prednosti zaljeva, njegovu naseljenost od prapovijesnoga doba, te dinamična povijesna zbivanja tijekom raznih vremenskih razdoblja, pokrenut je projekt rekognosciranja podmorja zaljeva klasičnom ronilačkom metodologijom, ali i uz pomoć novih tehnologija.

Trenutačna ekonomska situacija znatno je utjecala na raspoloživa financijska sredstva pa je 2010. godine bilo moguće ostvariti tek početne korake prema sustavnoj realizaciji navedenoga projekta.

REZULTATI REKOGNOSCIRANJA 2010.

Rekognosciranje Starogradskog zaljeva tijekom 2010. zbog ograničenih se financijskih sredstava svelo na dvodnevnu ronilačku akciju. Prvi i zadnji dan iskorišteni su za put i spremanje ronilačke opreme, te kontakte s lokalnim ronionicima koji raspoložu određenim podacima. Svi dobiveni podatci zabilježeni su na pomorskoj karti, ali je podmorski pregled bio poglavito usmjeren na dvije lokacije.

Tijekom prvoga dana podmorskog rekognosciranja pregledano je područje u dnu zaljeva tj. prostor luke. Akcija je započela sa sjeverne strane luke, pred tzv. 'škverom' gdje je 2008. iz obale izvađen mali željezni top. Na nekoliko se mjesta primjećuju ulomci antičkog keramičkog materijala koji se dijelom nalazi *in situ*, a dijelom je prikupljen na širem prostoru prilikom akcije vađenja topa. Pod južnom obalom gdje su danas vezani brodovi, na dubini od oko 3-4 m primjećuje se dosta keramičkih ulomaka koji pripadaju vremenu od antike do novoga vijeka. Jasno se raspoznaju ulomci grla i ručki amfora različitih tipova. Gustoća nalaza mjestimično se povećava. Tijekom rekognosciranja u površinskom sloju nisu zapaženi nikakvi zanimljiviji nalazi. Pred starim trajektnim pristaništem primjećuje se veća koncentracija nalaza koji se vjerojatno nalaze i u dubljim slojevima morskoga dna.

Usprkos muljevitom dnu, vidljivost u dnu zaljeva bila je relativno dobra, ali je recentni otpad znatno otežao uočavanje arheoloških nalaza.

Drugoga dana rekognosciranje je bilo usmjereno na južnu stranu zaljeva, i to na širi prostor u području gradine koja se naziva Lompić. Istočno od gradine nalazi se uvala Balunić, a zapadno uvala Gračišće koja se sastoji od dvije manje uvalice.

Tijekom prvog urona pregledano je područje uz zapadnu obalu uvale Balunića prema vrhu rta u smjeru uvale Gračišća, do dubine od oko 30 m. Osim nekoliko izoliranih ulomaka antičkog i novovjekovnog keramičkog posuđa, nisu primijećeni značajniji arheološki nalazi.

Drugi uron obavljen je na području Gračišća. Tijekom pregleda istočne obale pri dnu uvale primijećena je velika koncentracija opeke čije dimenzije upućuju na srednjovjekovno ili post-srednjovjekovno doba. Čitavi komadi i mnogi ulomci razasuti su po padini morskoga dna u dužini od preko deset metara, a na dubini od oko 2-5 m. Među opekama primjećuju se i ulomci keramičkog posuđa. Svi nalazi čvrsto su međusobno srasli i prirasli za kamenito morsko dno, ali se pronalaze i slobodni primjerci. Dva su komada opeke izvađena i predana u Muzej Staroga Grada. Za sada nije moguće povezati podmorske nalaze s nekim sadržajem na obali uvale.

U preostalom dijelu uvale nisu primijećeni značajniji arheološki nalazi. Zapadna obala uvale za sada je ostala nepregledana.

STRUČNO MIŠLJENJE

Akcija rekognosciranja, iako kratkotrajna i bez senzacionalnih rezultata, potvrdila je postojanje arheoloških nalaza na koje je potrebno u budućnosti obratiti veću pozornost.

Iako je veći dio nalaza koji bi se mogao povezati s najstarijom ilirskom i grčkom lukom vjerojatno nestao pod suvremenim obalnim konstrukcijama, na širem se prostoru luke još uvijek zapaža veća količina antičkih nalaza koji ukazuju na mogućnost novih otkrića.

Nalazište u uvali Gračišću posebno je zanimljivo jer ga lokalni ronionci nisu poznavali pa se vjerojatno u budućnosti može očekivati još takvih nalaza.

Sudeći prema navedenim činjenicama možemo zaključiti kako je potrebno nastaviti s pregledom podmorja Starogradske zaljeva i detaljnim dokumentiranjem podmorske situacije, koje će nam omogućiti pravnu i fizičku zaštitu kulturne baštine u starogradskom podmorju te, nadajmo se, dovesti do novih spoznaja o pomorskoj prošlosti toga prostora.

PREDVIĐENI NASTAVAK RADOVA

Ukoliko se uspiju osigurati odgovarajuća financijska sredstva, tijekom narednih godina planira se sustavni pregled podmorja uz pomoć multibeam and sidescan sonara koji bi mogli znatno doprinijeti novim spoznajama i otkrićima.

Starogradski zaljev u tu je svrhu podijeljen u nekoliko zona čiji će se pregled odvijati postupno u skladu s mogućnostima. Paralelno s korištenjem novih tehnologija nastaviti će se s klasičnim ronilačkim pregledom podmorja zaljeva, naročito u priobalnom dijelu koji je teže dostupan instrumentima.

1.3. Darovanje

Rita Politeo darovala je 3 raritetne knjige vezane uz povijest Staroga Grada.

Akademik Nedjeljko Fabrio darovao je 12 originalnih fotografija sa sprovoda Jurja Biankinija i plitki reljef s portretom Jurja Biankinija.

2. ZAŠTITA

2.3. Restauracija

U muzejskoj restauratorskoj radionici restaurator Vilma Stojković je završila restauraciju tri slike iz fundusa muzeja: *Jedrenjak Marietta*, ulje na platnu (XIX. st.) iz Pomorske zbirke, *Jedrenjak Otac Visko*, akvarel na papiru (preventivna zaštita i restauracija originalnog okvira, XIX. st.) također iz Pomorske zbirke, te *Ženski akt*, ulje na platnu (Juraj Plančić, 1925.). Ovaj Plančićev akt je oštećen prilikom povrata umjetnina iz Hrvatskog muzeja turizma u Opatiji. Druga oštećena slika Jurja Plančića *Ženski akt (Nana)*, 1925. poslana je u restauratorsku radionicu Moderne galerije u Zagrebu, zbog oštećenja koja se nisu mogla popraviti u vlastitoj restauratorskoj radionici našeg muzeja. Restauracija je završena, a troškove restauracije snosio je Hrvatski muzej turizma, osiguravši donacije.

Vilma Stojković je u restauratorskoj radionici Arheološkog muzeja u Splitu radila na restauraciji i konzervaciji kovanica novca Farosa iz II. st. pr. Kr., pronađenih prilikom zaštitnih arheoloških istraživanja u vrtu Bajić u Starome Gradu.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

Računalno su obrađene, u programu M++, i u inventarnu knjigu upisivane četiri zbirke: Hidroarheološka, Zbirka kamenih spomenika i mozaika, Zbirka građanskog života i Zbirka razglednica i fotografija. U Zbirci razglednica i fotografija skenirano je i obrađeno 1400 razglednica i fotografija, te će uskoro biti spremna za registraciju.

Dvije zbirke, Zbirka Jurja Plančića i Zbirka Bartola Petrića, koje su prošle godine kompletno obrađene, registrirane su u Ministarstvu kulture RH kao kulturno dobro.

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava

Kupljeno je 8 knjiga i 1 broj časopisa. Muzeju je darovano 12 knjiga, a 8 knjiga dobiveno je razmjenom. Muzej su prijatelji muzeja preplatili na časopise *Kontura*, *Museum Aktuell* i *Minerva*.

6. STRUČNI RAD

6.5. Posudbe

Muzej je posudio iz stalnog postava Arheološke zbirke 13 izložaka Galeriji Klovićevi dvori u Zagrebu za izložbu *Antički Grci na tlu Hrvatske* (14. 10. 2010. – 31. 1. 2011.). Iako je time znatno osiromašen stalni postav za duže vrijeme (posebno posudbom *Louteriona* koji ima svoju vitrinu) posudbom svojih izložaka Muzej je bitno pridonio promociji antičke kulture na tlu Hrvatske.

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima

Muzejski djelatnici sudjelovali su na stručnom skupu „Hvarski Arsenal – prošlost, sadašnjost, budućnost“ (Hvar, 19. – 21. 06. 2010.) te znanstvenom skupu o Ustanku Matija Ivanića (Stari Grad, 27. 4. 2010.).

6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

Aldo Čavić objavio je knjigu „Otkrivajući Hvar“ u suradnji s fotografom Pawelom Jaroszewskim iz Krakowa.

6.8. Stručno usavršavanje

Ravnatelj Aldo Čavić je sudjelovao na seminaru Kako koristiti fondove Europske unije (Zagreb, 3. 12. 2010.).

Vilma Sojković položila je tečaj za stručnog turističkog vodiča.

Sara Popović položila je stručni ispit za kustosa.

Muzej je organizirao dvodnevno studijsko putovanje arheološkim lokalitetima delte Neretve i zapadne Hercegovine (Vid/Narona, Daorson).

Aldo Čavić bio je na studijskom putovanju Muzeji i muzejski lokaliteti Krapine i Varaždina.

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

Aldo Čavić pružao je stručnu pomoć u pisanju doktorske dizertacije „Starogradske polje poslije antike“ mr. sc. Mići Gamulinu.

Aldo Čavić pružao je stručnu pomoć u pisanju znanstvenog članka „Je li Faros ustrojen prema Platonovoj zamisli“ prof. dr. Mislavu Kukoču.

7. ZNANSTVENI RAD

7.2. Publicirani radovi

Sara Popović objavila je priopćenje na znanstvenom skupu „Rezultati novih zaštitnih istraživanja u Starome Gradu na otoku Hvaru“ u zborniku radova Arheološka istraživanja na Srednjem Jadranu u izdanju Hrvatskog arheološkog društva i Arheološkog muzeja u Splitu.

8. STRUČNI I ZNANSTVENI SKUPOVI I SEMINARI U ORGANIZACIJI I SUORGANIZACIJI MUZEJA

8.2. Stručni skupovi - suorganizacija

Muzej je bio suorganizator tri stručna skupa:

1.) IV. simpozij etnologa konzervatora Hrvatske i Slovenije

Tema: Zaštita i očuvanje tradicijske kulturne baštine

24. – 28. svibnja 2010.

Stari Grad

Četvrti simpozij etnologa konzervatora Hrvatske i Slovenije održan je u Starome Gradu u suorganizaciji Muzeja Staroga Grada kao domaćina. Naglasak skupa je bio na odnosu UNESCO-a i tradicijske baštine s obzirom da je Starograsko polje, kao kulturni krajolik s brojnim etnografskim spomenicima, nedavno upisano na Listu svjetske baštine UNESCO-a. Pored ove glavne teme na skupu se raspravljalo o oblicima zaštite tradicijske baštine, o prostoru baštini kao resursu u najnovijim oblicima privređivanja, te o globalizacijskim procesima i prostornom identitetu.

2.) UNESCO i kulturna baština na otoku Hvaru, okrugli stol

Tema: Da li je uvrštenje Starogradskog polja na Listu svjetske baštine prokletstvo ili blagodat za lokalni razvoj?

25. travanj 2010

Stari Grad

Jednodnevni okrugli stol koji je okupio eksperte za problematiku kulturne baštine i lokalnog razvoja odvio se u okviru EU projekta - Marie Curie Project "SociCultKnow", a u organizaciji University Lusófona, Lisbon, te suorganizaciji Muzeja Staroga Grada. Raspravljalo se o mogućim procesima koje će za lokalni razvoj imati upis Starogradskog polja na Listu svjetske baštine UNESCO-a.

3.) „Pharos – antička kultura hrvatskog Sredozemlja“

Muzej je bio suorganizator klasičnog seminara „Pharos – antička kultura hrvatskog Sredozemlja“ od koji se već tradicionalno održava od 24. do 31. 7. 2010. Polaznici su učenici klasičnih gimnazija iz Zagreba i Splita. U sklopu seminara Vilma Stojković je održala predavanje u prirodi iz povijesti Staroga Grada, a Sara Popović dvodnevnu arheološku radionicu.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

Muzej je organizirao u novouređenom izložbenom prostoru Galerije Juraj Plančić izložbu fotografija zagrebačkog fotografa Damjana Nenadića iz ciklusa „Matica“ u vremenu od 28. rujna do 15. listopada 2010.

Autor likovnog postava: Damjan Nenadić, Aldo Čavić, Marko Vodanović

Broj eksponata: 10

Površina: 56 m²

Kratki opis: Damian Nenadić na svojoj prvoj samostalnoj izložbi, u ciklusu fotografija pod nazivom "Matica", povezo je dvije strane svoje ličnosti: fotografa i biologa. Na deset izloženih fotografija zabilježio je svoj akt u pejzažu. Autoru je bitno svjetlo, te nastoji uhvatiti prirodu u točno određenim trenucima dana. Ova serija fotografija nastala je u razdoblju od proljeća 2008. do ljeta 2009. godine.

Muzej je 24. rujna 2010. u izložbenom prostoru Galerije Juraj Plančić organizirao jednodnevnu izložbu kolaža i projekciju filma „ZOO TITO“ autora Ante Kuštre.

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.1. Tiskovine

Muzej je objavio u suizdavaštvu s Udrugom Čebarjon iz Vrisnika knjigu P. Jaroszewski/A. Čavić „Otkrivajući Hvar“. Uz hrvatsko izdanje tiskana je knjiga i u prijevodima na engleski, njemački, talijanski, češki i poljski jezik.

Muzej je objavio drugo izdanje knjige Marice Buratović „Vrijeme od Božića na otoku Hvaru“. U drugom izdanju knjizi je priložen CD s glazbenim zapisima kolendi iz svih mjesta otoka Hvara.

Muzej je tiskao katalog/pozivnicu za izložbu fotografija Damjana Nenadića „Matica“ i letak/deplijan o Ekspediciji Lampedusa.

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva

Kroz Muzej, arheološki lokalitet i grad vođeni su: đaci gimnazije u Jelsi (5. 02.), Splitsko-dalmatinski ųupan Ante Sanader (22. 04.), gradonačelnik i ravnatelj škole iz češkog grada Olešnica, polaznici likovne škole Studio Tanay, Ministar kulture Božo Biškupić (10. 08.), Predsjednik Ivo Josipović (16. 08.), profesori sa Sveučilišta u Torontu, brojni strani i domaći novinari.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

HTV je snimila polusatni televizijski dokumentarni film o kulturnoj baštini Staroga Grada i Starograskog polja po knjizi Alda Čavića „Stari Grad-povijesni vodič“. Aldo Čavić bio je i konzultant te vodič na terenu tijekom snimanja.

Japanska nacionalna televizija snimila je kratki dokumentarni film o Starograskom polju. Za potrebe filma o Starograskom polju govorila je arheologinja Sara Popović, a djelatnici muzeja su bili i vodiči televizijskoj ekipi.

12.4. Promocije i prezentacije

Obilježena je Noć muzeja (29.1.2010.) pozivom na noćni posjet jednodnevnoj izložbi *Gospođa iz Farosa*, kojom je prvi put predstavljen javnosti novopronađeni grčki kalup za izradu ženske figure, te prvi odljev *gospođe iz Farosa*.

Održana je svečanost otvaranja novog izložbenog prostora Galerije Juraj Plančić (5. 07. 2010.). Tom prilikom promoviran je animirani film Magde Dulčić i Zvonka Todorovskog „Povratak“ i film s kompjutorskom 3D vizualizacijom Starograskog polja, autora Mirana Eriča.

U vrtu muzeja su tijekom ljeta održane tri večeri poezije i predstavljanje novih knjiga Naklade Pavičić.

13. OSTALO (16.2.)

Konzervatorski nadzor

Muzej je, u suradnji s Konzervatorskim odjelom u Splitu, vršio konzervatorski nadzor nad obnovom nekoliko građevina u Starome Gradu, te sudjelovao s konzervatorima u redovnom obilasku Starograskog polja.

Ravnatelj muzeja vodio je kompletnu investiciju uređenja Remete kuće – ureda Agencije za upravljanje Starogradskim poljem. Ravnatelj i djelatnici muzeja također su aktivno potpomagali rad tek osnovane Agencije za upravljanje Starogradskim poljem (nadzor, projekti, vodstva, kontakti s novinarima).

Investicijska ulaganja i razvoj

Muzej je vlastitim sredstvima kupio totalnu stanicu (36.000 Kn), uređaj neophodan za izradu arheološke dokumentacije, a koji je prije posuđivan od Arheološkog muzeja u Splitu.

Najveća investicija u zgradu muzeja bila je uređenje novog izložbenog prostora Galerije Juraj Plančić. Konceptija uređenja prostora je zajednički rad Alda Čavića, Viktora Popovića i Marka Vodanovića. Sve radove izveo je Marko Vodanović, a financirao ih je Grad Stari Grad (50.000 Kn). Podrumski prostor u palači Biankini koji je godinama bio samo skladišni prostor pretvoren je u izuzetno atraktivan i dobro opremljen (galerijska rasvjeta, audiovizualan oprema) izložbeni prostor. Cijela investicija napravljena je gotovo simboličnim sredstvima.

14. FINANCIJE

14. 1. Prihodi

Pomoći iz državnog proračuna (Ministarstvo kulture RH)	150.000,00 Kn
Pomoći iz županijskog proračuna	120.000,00 Kn
Prihodi iz vlastite djelatnosti	56.510,00 Kn
Donacije od trgovačkih društava	45.420,00 Kn
Prihodi iz gradskog proračuna	485.239,85 Kn
Kamate	181,58 Kn
Prihodi iz gradskog proračuna za Remete vrt	50.000,00 Kn
UKUPNO:	907.351,43 Kn

Razrada prihoda od vlastite djelatnosti

Ulaznice	15.160,00 Kn
Arheološka istraživanja za privatne investitore	8.600,00 Kn

Prodaja vlastitih izdanja knjiga	32.750,00 Kn
UKUPNO	56.510,00 Kn

Razrada donacija trgovačkih društava

Donacije za knjigu „Otkrivajući Hvar“	26.920,00 Kn
Donacije za restauraciju slike Jurja Plančića	18.500,00 Kn
UKUPNO	45.420,00 Kn

Rashodi za investicije

Ulaganje u novi izložbeni prostor	58.027,00 Kn
Arheološki lokalitet Remete vrt	152.091,27 Kn